

Ÿ3A.

Фармон ва ичро

ТАҶРИБАИ ХОРИҶӢ БОБАТИ ПЕШГИРИИ БЕМОРИҲОИ ОНКОЛОГӢ

ё оё умеде ҳаст ба кашфи доруворие, ки беморио комилан шифо бахшад?

Имрӯзо дар мамлакати мо оид ба пайдоиши бемориҳои онкологӣ ва пешгирии онҳо корҳои пурсамар бурда мешавад. Аз ҷумла, дар фармони Президент «Дар бораи чораҳои рушди минбаъдаи саноати фармасевтии ҷумҳурӣ дар солҳои 2019-2021» таҳияи маводи муҳаддир барои табobati бемориҳои онкологӣ дар Ўзбекистон пешбинӣ шудааст. Воқеан, оё умеде ҳаст, ки усулҳои пешгирии бемориҳои онкологӣ, таҷрибаи хориҷӣ ё доруе, ки онро комилан табобат кунад? Бо чунин саволҳо ба мудири кафедраи онкологияи Академияи тиббии Тошканд, шифокори шӯбаи кимё-терапияи ҷумҳуриявии махсусгардондашудаи онкология ва радиологияи илмӣ амалии шаҳри Тошканд, доктори фалсафа оиди фанҳои тиб Дилбар АЛИМУРАДОВА муроҷиат кардем.

– Пеш аз ҳама ба маънои калимаи «онкология» назар андозем аз калимаи юнонӣ гирифти шуда, «онкос» вазнинӣ, бор, «логия» бахше аз тиб, ки ба омӯзишу пажӯҳиш ва табobati бемориҳои омосӣ машғул аст. Яъне ин илми биологияи тиббист, ки инкишофи омосии одам ва ҳайвонотро аз ҷиҳати назарияӣ, таҷрибавӣ ва клиникӣ меомӯзад.

Мутаассифона, бемориҳои онкологӣ дар кишвари мо ҳам мисли тамоми ҷаҳон сол то сол зиёд шуда истодаанд. Нишондиҳандаҳои фавт низ меафзояд. Ҳамасола дар саросари ҷаҳон тақрибан 16 миллион беморони онкологӣ ташхис ёфта, 8-9 миллион нафари онҳо аз олам ҷашм мепӯшанд. Яке аз сабабҳои асосии ин варам дар марҳилаи дертар ошкор шуда, дар давраи пинҳонии беморӣ ва дар марҳилаҳои аввал муроҷиат накардани бемор мебошад.

Барои пешгирӣ ва ошкор кардани беморӣ дар кишвари мо барномаҳои скринингӣ роҳандозӣ шудаанд. Ин як муносиби умумии аҳолии аст, новобаста аз он ки онҳо аломатҳои беморӣ доранд ё на. Зеро бемориҳои онкологӣ ҳеч гоҳ аломатҳои худро фавран нишон намедиханд. Вай ҳангоми вайрон шудани маҳкамии узвҳои бадан ва ё вазифаи худро гум карданах зохир мегардад. Аз ин рӯ, имрӯз гузаронидани санҷишҳои скринингӣ муҳим доништа мешавад. Ин дар тамоми ҷаҳон амалӣ шудааст ва Ўзбекистон низ қадам ба қадам ба истифода аз ин барномаҳо шурӯъ кардааст. Марҳилаи табobati ин навъи бемориҳои омосӣ аз кимётерапияи, терапияи нур ва табobati гармонӣ иборат аст.

Беморӣ бояд пешгирӣ карда шавад, на табобат. Ин яке аз тамоюлҳои устувори соҳаи тандрустии мамлакати мо мебошад. Аз ин рӯ, дар кишварамон барои барвақт ошкор кардани саратони

сина ва бачадон санҷиши скринингӣ алоҳида гузаронида мешавад.

Зеро маҳз ин бемориҳо дар Ўзбекистон дар ҷойҳои пешқадам муайян карда шудаанд.

– Сатҳи бемориҳои онкологӣ дар байни занон ва мардон чӣ гуна аст?

– Сатҳи ин беморӣ дар байни мардон ва занон дар ҷаҳон фарқ мекунад. Яъне саратони сина дар байни занон дар ҷойи аввал буда, саратони гарданаки бачадон, банди бачадон ва туҳмдонҳо дар ҷойи дуюм аст. Он дар байни мардон каме фарқ мекунад, яъне дар ҷойи аввал саратони шуш ва рӯда, саратони рӯдаи ғафс ва рӯдаи рост, гадуи простата дар ҷойи дуюманд.

– Сабабҳои пайдоиши ин беморӣ кадомҳоянд?

– Дар бораи пайдоиши ин беморӣ дар занон ва мардон, якчанд назария вучуд дорад. Ин густирда буда, як сабаби мушаххасро нишон додан душвор аст. Агар якчанд омил якҷоя шавад, эҳтимоли инкишофи беморӣ боз ҳам зиёдтар мешавад. Аз ҷумла, зухури беморӣ метавонад аз сабаби вайрон кардани назорати гармон, паст шудани имунитет, ки дар натиҷаи стресс ва вазни зиёдтӣ ба вучуд омадааст. Он инчунин аз сабаби ихтилоли мубодилаи моддаҳо, аз ҳад зиёд дучор шудан ба нуруҳои офтоб, нуруҳои ултрабунафш, тағйирёбии муҳити беруна, табобат накардани бемориҳои музмин ба амал меояд.

– Намуд ва аломатҳои бемориҳои онкологӣ кадомҳоянд?

– Аломатҳои бемориҳои онкологӣ дар аввал дар бемор аломатҳои клинӣкиро ба вучуд намеоранд. Агар ин беморӣ дар узвҳои беруна намоён шавад, шахс метавонад аз нишонаҳои аввал донад. Дар асл сеяки варамҳо онҳоро мебошанд, ки бо ҷашм ошкор кардан мумкин аст. Мисолан, агар дар пӯст, лаб,

даҳон, гадуҳои сипаршакл варам, захм ё хунравӣ пайдо шавад, зуд ба дуктур муроҷиат кардан лозим аст. Пас аз машварат бо онкологҳо беморро ба беморхонаи махсус мефиристанд.

Агар ин беморӣ дар узвҳои сар шавад, ки мо бо ҷашми одӣ дида наметавонем, онро фавран ошкор кардан номукин. Агар бемор ногаҳон дарди шадид, душвор фуру бурдани ғизо, сулфаи хушк дар шуш, кӯтоҳ будани нафасро эҳсос кунад, инҳо нишонаҳои хурди саратон мебошанд. Аломатҳои дигар – заифӣ, кам шудани вазн, хастагӣ, кам шудани иштиҳо ва баъзан баланд шудани ҳарорати бадан низ метавонад аломати беморӣ бошад. Дар марҳилаи сеюм, ҳама нишонаҳо ба таври равшан намоёнанд. Аз ин рӯ, беморон бояд ба нишонаҳои хурд низ аҳамият диҳанд.

– Одатан мубталои ин беморӣ кӯшиш мекунад, ки дар хориҷӣ кишвар табобат гирад, дар кишвари мо кадом марҳилаҳои ин бемориро табобат кардан мумкин аст?

– Аксаран беморон тасаввуроти нодуруст доранд, ки гӯё танҳо дар хориҷи кишвар табобат мешавад ва соҳаи онкология дар Ўзбекистон ақиб мондааст. Дар оқибат онҳо дар марҳилаи 3-4-уми беморӣ муроҷиат мекунад. Дар рафти омӯзиш дар кишварҳои Ҷумҳурии Қуриё, Туркия, Олмон шохиди он будам, ки меъри табobati бемориҳои онкологӣ як ҳел аст. Ин усулҳои табобат дар мамлакати мо низ ҷорӣ карда шудаанд. Мо ҳоло дар як соҳа каме ақиб мондаем. Ин – бемориҳои гиреҳҳои лимфа, трансплантатсияи мағзи устухон дар лимфогенӣ варам мебошад. Аммо мутахассисони мо ҳоло дар ин бобат дар хориҷа таҷриба меомӯзанд.

– Саҳми тиб дар табobati бемориҳои онкологӣ то чӣ андоза аст? Оё онҳоро бо гиёҳҳо табобат ва пешгирӣ кардан имконпазир аст?

– Вақте ки беморон нишонаҳои бемориҳои онкологиро мушоҳида мекунад, аз рафтан ба дуктур метарсанд. Усули осони табобатро интихоб карда, ба табии муроҷиат мекунад. Ин бемориҳо бо ёрии гиёҳҳо табобат карда намешавад. Дар бисёр маврид дар марҳилаи аввал онҳо ба табии мераванд ва мутаассифона, пас аз чанд моҳ варамҳо ҳеле зиёд мешаванд ва беморон истифода мекунанд. Маслиҳати мо ин аст, ки аввал ба дуктур муроҷиат кунанд.

– Қадам кишварҳо дар табobati бемориҳои онко-

логӣ пешсафанд ва Ўзбекистон бо кадом мамлакатҳо ҳамкорӣ мекунад?

– Дар кишварҳое, ки барномаҳои скринингӣ пурра ба роҳ монда шуда, маданияти тиббии аҳолии дар сатҳи баланд қарор дорад, бемориҳои гуногун самаранок табобат карда мешаванд. Зеро дар марҳилаи аввал ташхиси беморӣ муҳим аст.

Масалан, дар Қуриёи Ҷанубӣ гарчи одамон аз саломатияшон ҳаққи надрошта бошанд ҳам, ихтиёран дар шаш моҳ як маротиба аз муоинаи пурра мегузаранд. Охири ҳафта онҳо натиҷаи тафтишро мегиранд. Дар натиҷа дар марҳилаи ҳеле барвақт ҳатто онкологие, ки дар дохили ҳуҷайра пайдо шудаанд, дар марҳилаи инкишоф дар сатҳи бофтаҳо, ки дарвозаи ҳуҷайраро вайрон накардаанд, ошкор карда мешаванд. Ин маънои онро дорад, ки барои сад фоиз шифо ёфтани бемор замин фароҳам оварда шудааст. Чунин бемор ба кимётерапия ва терапияи нур низ надорад. Ин барои бучаи давлат низ ҳеле фойданок аст. Баъдан доруҳои тиббӣ барои табобат кам истифода мешаванд. Имрӯз дар Ўзбекистон бо муассисаҳои онкологии Қуриё, Олмон ва Маскав ҳамкорӣ ба роҳ монда шудааст, ки дар онҳо скринингӣ табobati васеъ роҳандозӣ шудааст ва натиҷаҳо самараноканд.

– Оё умеде ҳаст, ки рӯзе доруворие пайдо мешаваду бемориҳои онкологиро комилан шифо мебахшад?

– Албатта, ин саволест, ки ҳамаро ба ташвиш меорад. Аммо умед ҳаст. Тамоми дунё бо ин мубориза мебардад, тадқиқотҳо гузаронда мешаванд, лабораторияҳо кор мекунад ва тадқиқоти клиникаи таҷрибавӣ идома дорад. Аз ҷониби олимони доруворӣ барои табобат кашф карда мешавад. Аз ҷумла, дар асоси натиҷаҳои охири клиникӣ дар Қуриё аввалин сафеда, ки омилҳои асосии инкишофи ҳуҷайраҳои варам аст, муайян карда шуд, ки рушди онро комилан бозмедорад. Ҳоло он дар амалиёти клиникӣ ба беморон истифода мешавад. Мо ба ин савол, албатта, баъди таҷрибаҳои амалӣ, баъди чанд сол ҷавоби пурра медиҳем. Мо мурури замон усули доруҳои комилан шифобахш кашф мешаванд ва мо умедворем.

Сухбатро Абдулазиз РУСТАМОВ, мухбири ЎЗА.

Аэропорти байналмилалии Самарқанд дар нимсолаи аввали соли 2023 рекорди таърихро нав кард ва ба 439 664 мусофир хидмат расонд.

АЭРОПОРТИ БАЙНАЛМИЛАЛӢ РЕКОРДИ ТАЪРИХРО НАВ КАРД

Қисми асосии мусофирон ба хатсайрҳои байналмилалӣ рост омад: дар ин парвозҳо ба беш аз 393 ҳазор мусофир хидмат расонида шудааст.

Дар нимаи аввали соли 2023 бештари мусофирон аз Самарқанд ба Маскав, Истанбул, Санкт-Петербург, Дубай ва Абу-Даби сафар кардаанд.

Ҳаҷми интиқоли ҳавоии дохилӣ дар ин муддат 45975 нафар мусофирро ташкил дод.

Аз аввали соли 2023 аэропорт шабакаи хатсайрҳои худро васеъ намуда, дар нимсолаи аввал аз Самарқанд дар 6 хатсайри дохилӣ ва 18 хатсайри байналмилалӣ парвозҳо анҷом дода шудаанд. Тел-Авив, Ал-Кувайт, Минеральные Воды ва Самара самтҳои наवे мебошанд, ки бори аввал қушода шудаанд.

З. ҲАСАНЗОДА, хабарнигори «Овози тоҷик» дар вилояти Самарқанд.

НАФАСИ ИСТИҚЛОЛ ДАР РИШТОН ЭҲСОС МЕГАРДАД

Дар ин рӯзҳои пурфайзу шукӯҳ мардуми ноҳияи Риштон барои бо тухфаҳои арзанда истиқбол намудани 32-юмин солгарди Иди истиқлолияти Ватан мардонавор меҳнат мекунад. Тавре ки ҳокими як ҳафта қабл тайиншудаи ноҳия Баҳодир Холиқов меғӯяд, наҳати ин файзу шукӯҳ дар ҳар хонаву кӯчаву хиёбон ва шаҳраку дехоти Риштон ҳис карда мешавад.

– Ҳоло дар ноҳияи мо аз рӯи Барномаи «20 ҳазор соҳибкор – 500 ҳазор мутахассиси малаканок» корҳои зиёд ба анҷом мерасанд. Дар яке аз семинарҳое, ки дар маҷмаи «Чинор плюс» баргузор гардид, роҳбарони тамоми низоҳу соҳа, намоёндогони ташкилотҳои дахлдор ва соҳибкорони зиёд ширкат карданд. Дар меҳвари семинар иҷрои Фармони Президент аз 12 июни соли 2023 қарор гирифт, – иброз медорад Баҳодир Холиқов.

Тавассути фароҳам овардани имконият барои соҳибкорон, таъмини шугли шаҳрвандони ба феҳрасти ҳифзи иҷтимоӣ дохилшуда, касбомӯзии онҳо ва ба ин васила коҳиш додани сатҳи камбизоатӣ, инчунин татбиқи ислохоти доманфарох «Моҳи ободонӣ» ташкил гардид, ки бо рӯйҳаи баланд идома дорад, – таъзакур дод ҳоким.

Маълум шуд, ки дар ҳамаи ҷамоатҳои шаҳрвандони маҳаллаҳои ноҳия бахшида ба «Моҳи ободонӣ» корҳои ободониву кабудизоркунӣ, хашарҳои мардумӣ бо суръат идома доранд. Дар ҳамаи ҳол намуни кӯчаҳо, биноҳои баландшӯна ва саҳни хавлиҳои он, хиёбонҳоро гулгаштҳо тарзи идонаро касб намудааст. Дар баробари ин, зиёратгоҳҳо ва қабристонҳо, роҳҳои пиёдагарду мошинрав, пулҳо, гузаргоҳҳо тоза карда шуда, шабакаҳои обӣ нӯшҳои ва канализатсия, хатҳои неруи барқ мавриди таъмиру тармим қарор дода шудаанд.

Сохтмони мактаби нави тахсилоти умумии рақами 57-и ноҳия моҳи майи соли қорӣ оғоз гардидааст. Барои сохтмони мактаб бо гунҷиҳои 360 нафар давлат 4 миллиарду

750 миллион сӯм ҷудо кардааст. Бино аз 3 ошёна иборат буда, дорои ҳамаи шароит хоҳад шуд. Мактабҳои таълимоти умумии рақами 32, 39-уми ноҳия низ ғолибӣ мусобиқаву озмун «Бӯчаи ташаббускор» доништа шуда сохтмони толори он аллакай шурӯъ шудааст. Дар ноҳия плантатсияҳои калони пистазор барпо карда мешаванд. Тавре ки ҳокими ноҳия изҳор намуд, боздиди вай аз кишвари пистаи хандони эронӣ, ки аз ҷониби соҳибкори маҳаллӣ Қодирҷон Қосимов бунёд мешавад, вайро итминон дода тавонист, ки ин плантатсия барои болоравии иқтисод ва ба кор таъмин шудани одамони зиёд мусоидат хоҳад кард.

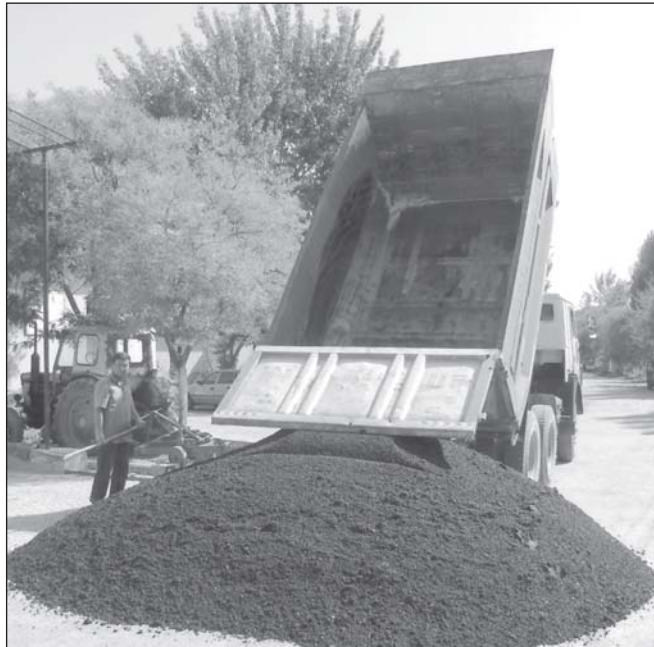
– Ин плантатсия дар мавзеи беобу санглоҳи ҷамоати шаҳрвандон «Навбаҳор» ҷойгир шудааст. Майдони он 150 гектарро ташкил медиҳад. Дар ҳамаи ҳол ниҳолҳои писта шинонда шуда бо ҷидду ҷаҳд парвариш карда мешавад. Дар ояндаи наздик майдони пистазор аз 200 гектар зиёд масоҳатро ташкил хоҳад кард, –меғӯяд Баҳодир Холиқов.

Ба гуфтаи соҳибкори маҳаллӣ Қодирҷон Қосимов пистаи дар асоси технологияи замонавӣ кошташуда баъди 11-12 сол ҳосил медиҳад, солҳои аввал аз як бех 200-300 грамм ҳосил хоҳанд гирифт.

Дарвоқеъ, ин соҳибкор дар ҷамоати шаҳрвандони маҳаллаи Пандигон низ ба парвариши ниҳолҳои писта машғул аст. Имрӯзо маркази илмӣ пистапарварӣ, лаборатория, гармхона ва «Агромактаб», ки ба парвариши ниҳолҳо сари қор дорад, бо сарвари Қодирҷон Қосимов ба фаъолият шурӯъ кардааст.

Ҳоким як ҷо бо прокурори ноҳия Рашидбек Меҳмононов аз минтақаи хурди саноатӣ, воқеъ дар ҷамоати шаҳрвандони маҳаллаи «Навбаҳор», боздид намуд, бо соҳибкорон мулоқот кард, тақлиф дархостҳои онҳоро бо мароқи тои шунда, ваъда дод, ки ҷиҳати ҳалли як қатор мушкилоти онҳо дар зудтарин фурсат амалан ҷорачӣ хоҳад кард.

Дар ноҳия ба тарбияи ҷавонон дар рӯйҳаи ватандӯстӣ, садоқат ба аънава аз арзишҳои миллии тавачҷӯи хос зоҳир карда мешавад. Аз ҷумла, ҳифзи арзишҳои оилавӣ, пешгирӣ аз намондани ҷавонон

дар зери таъсири ғояҳои бегона, бехбуди муҳити иҷтимоӣ-маънавии онҳо, истифодаи самаранокӣ арзишҳои динӣ ва нақши он дар тарбияи ҷавонон, пешгирӣ ҷинойткорӣ ва роҳ наҷадон ба гаравиши ҷавонон ба таассуби динӣ мунтазам тарғибу ташвиқ карда мешавад. Ҳафтаи рабон шӯбаи Маркази ҷумҳуриявӣ «Маънавият ва маърифат»-и ноҳия дар ҳамкорӣ бо ҳокимияти ноҳия ва ширкати як гуруҳи ҷавонон «Мизи мудаввар» ташкил намуд, Он тахти широри «Барои ҳаёти нав, барои Ўзбекистони Нав» сурат гирифт. Дар «Мизи мудаввар» ғояи «Маърифат бар зидди ҷаҳолат» тақлиқ гардид.

– Мо чунин тадбирҳои дар тамоми ҷамоатҳои шаҳрвандони маҳаллаҳои ноҳия баргузор мекунем. Аслан як руни кори моро роҳандозии ҳамаи гуна ҷорабинҳои ташкил мекунад. Дар арафаи чашни истиқлолияти Ватанамон баргузор кардани ин мизи мудаввар бехуда нест. Онҳо бояд донанд ва дарк намоёнд, ки истиқлолият бо осонӣ ба даст наомадааст ва дар мавриди ҳифзу муқаддас нигоҳ доштани он ҷавонон сатҳи калон гузашта метавонанд, – меғӯяд мудири шӯбаи ноҳиявӣ Маркази ҷумҳуриявӣ «Маънавият ва маърифат» Дилором Додобоева.

Мирасрор АҲРОРОВ, хабарнигори «Овози тоҷик».
Вилояти ДАРҶОН.

Алҳол дар ҷамоати шаҳрвандони овули «Кенегес»-и ноҳияи Тахياتош ҷамъан 189 нафар занону духтарони бекору ба пуштбонии иҷтимоӣ ниёзманд ба «Дафтарӣ бонувон» дохил гардидаанд. Барои кор таъмин кардани онҳо эътибори ҷиддӣ дода мешавад.

Аз ҷумла, кооперативи истеҳсолии «Раёно ателе», ки дар овул ташкил шудааст, 5 нафар занони бекорро бо шугл фаро гирифт. Занону духтарони аз ҳисоби кумақпулӣ соҳиби асбобу ускунаҳои замонавӣ дӯзандагӣ гардида, дар асоси супоришҳо, ки аз аҳоли мерасанд, сару либосҳои гуногунро медӯзанд. Аз ҳама муҳимаш, онҳо бо манбаи даромади доимӣ таъмин буда, ба фаровонҳолӣ хонаводаи худ саҳм мегузоранд.

Дар акс: дар кооперативи истеҳсолии «Раёно ателе».

Аксбардор: М. ҲАБИБУЛЛОЕВ. (ЎЗА).

Стратегияи «Ўзбекистон – 2030»

ДАР ҲАФТ СОЛИ ОЯНДА САМАРАИ ИСТИФОДАИ ОБ 25 ҲАҚИЗ МЕАФЗОЯД

Тибқи Конвенсияи СММ оиди мубориза ба ҷиёбоншавӣ то соли 2050, аз чор се ҳиссаи аҳолии ҷаҳон метавонад аз хушкӯши осеб бинад. Дар асоси тадқиқоти Пажӯҳишгоҳи ҷаҳонии захираҳои табиӣ ва ташкилоти Economist Intelligence Unit-и Бритониёи Кабир кишварҳои Осиёи Марказӣ, аз ҷумла Ўзбекистон аз шумори 33 кишваре ҳастанд, ки то соли 2040 ба норасоии об рӯ ба рӯ хоҳанд шуд.

Ҷолиби диққат аст, ки беш аз 80 фоизи оби Осиёи Марказӣ барои обёрии кишоварзӣ сарф мегардад. Президенти Ўзбекистон дар ҷорабинҳои сатҳи байналхалқӣ ва аз минбарҳои баланд як қатор пешниҳодҳоеро ба миён мегузорад, ки ба ҳалли муштараки масъалаи норасоии об ва мушкилоти экологӣ нигаронида шудаанд.

Аз панҷ се самти афзалиятноки Стратегияи «Ўзбекистон – 2030» деҳот мебошад, ки сарфи захираҳои об ва ҳифзи муҳити зистро

дар бар мегирад. Аз ҷумла, лоиҳаи стратегия ба 25 фоиз баланд бардоштани самаранокии истифодаи об, таъмин сохтани тамоми майдонҳои кишт бо технологияи сарфаи об, инчунин гузарониди 50 фоизи шабакаҳои обёрии дохилӣ барои қатъ намудани системаи обёрии нигаронида шудааст.

Дар баробари ин, барномаи ҳафтолаи тадбириҳои аз хок ба бетон гузарондани каналҳо бо роҳи васеъ ҷорӣ намудани таҷрибаи пешқадами хориҷӣ дар сис-

темаи обтақсимкунӣ тартиб дода мешавад.

Пӯшида нест, ки қисми зиёди обе, ки дар кишоварзӣ мамлакати мо истифода мешавад, тавассути кишварҳои ҳамсоя меояд. Аз ин рӯ, дар стратегияи идомии ҳамкориҳои фаъоли мутақобилан судманд дар самти истифодаи муштараки захираи об ва иншооти байнидавлатии об пешбинӣ шудааст.

Дар баробари ин, ба таъмини баҳрабардории оқилонаи захираи об дар кишоварзӣ эътибори ҷиддӣ дода мешавад.

Аз ҷумла, аз ҳисоби ҷорӣ намудани технологияи обёрии қатрагӣ ва 20 фоиз кам кардани миқдори об ба ҳар гектар замини обӣ ҳосилнокии истифодаи об баланд мешавад. Аз ҳисоби бехтар намудани ҳолати мелиоративӣ аз замини бо як метри мукааб обёрикардашуда, ба маблағи 3,7

доллари ИМА Ҷиёда ба даст меояд.

То соли 2030 афзоиши ҳаҷми сармоягузориҳои хусусӣ тавассути ҷорӣ намудани иншооти автоматикунидашуда идоракунии на камтар аз 100 иншооти бузургӣ хоҷагии об, ҷалби бахши хусусӣ ба соҳаи ирригатсия ва ба таври васеъ ҷорӣ намудани шарикӣ давлатӣ ва бахши хусусӣ пешбинӣ шудааст.

Дар маҷмӯъ, дар доираи стратегияи рушди кишварӣ мо барои ҳафт соли оянда ба таъмини аҳолии об дар кишоварзӣ эътибори ҷиддӣ тавассути саривақт бартараф намудани оқибатҳои ноустувории ҷаҳонии экологӣ ва бехудӣ ваъзи экологӣ ба самаранокӣ хоҷагии кишлӯқ тавачҷӯи махсус зоҳир карда мешавад.

Олтиной МАМИРОВА, депутати Палатаи қонунигузори Олий Маҷлис. (ЎЗА).

САФАРИ ҶАВОНОНИ ТУРКИЯ БА САМАРҚАНД

Дар Маркази ҷавонони шаҳри Самарқанд бо иштироки ҷавонони вилояти Ҳатайи Туркия, инчунин, ҷавонони волонтёр таҳти мавзӯи «Ваҳдати ҷавонони Ўзбекистон – Туркия» суҳбати мизи мудаввар баргузор гардид.

– Заминчунбии вайрон-коре, ки моҳи феврالی соли ҷорӣ дар қисми ҷанубӣ-ғарбии Туркия рӯй дод, боиси талафот ва қурбонҳои зиёд шуд, – гуфт масъули Вазорати ҷавонон ва варзиши Туркия Серхат Сагинч. – Дар чунин вазияти душвор пеш аз ҳама Ўзбекистонӣён дасти мадад дароз карданд, ки аз ин миннатдорем. Дар асоси тақлифи Сарвари давлататон мо – як гурӯҳ ҷавонон саё-

ҳати худро ба шаҳрҳои қадими Ўзбекистон оғоз кардем. Дар воҳӯрии имрӯза бо ҷавонони волонтёр суҳбат карда, таҷриба иваз намудем. Бовар дорем, ки ин робитаҳои дӯстӣ ва ҳамкориҳои мо бардавом мешаванд. Дар доираи сафар ҳаёти ҷавонони Туркия масканҳои таърихи шаҳри Самарқандро тамошо карданд.

САММИТИ ДУЮМИ ФАРМАСЕВТИИ АВРОСИЁ БАРГУЗОР МЕТАРДАД

26-28-уми сентябри соли ҷорӣ дар Самарқанд саммити дуҷуми фармасевтии Авросиё баргузорида мешавад.

Саммит бо дастгирии «Global Pharmaceutical Leaders' Club»-и Агентии рушди шабакаи фармасевти назди Вазорати сармоягузори, саноат ва савдо баргузор мешавад.

Тадбири мазкур ягона конференсест, ки тамоюли рушди бозорҳои дорусозии

кишварҳои Осиёи Марказӣ, Қазқоз ва Аврупои Шарқиро ҳамачониба фаро мегирад.

Дар ин саммит иштироки зиёда аз 250 коршинос ва танзимгарони пешбари бозори дорусозии беш аз 10 кишвари ҷаҳон дар назар аст.

МУСОБИҚАИ БАЙНАЛМИЛАЛӢ ГУЗАРОНИДА МЕШАВАД

17-уми сентябр дар Самарқанд аз рӯйи намууди триатлон мусобиқаи байналмилалӣ «Challenge Samarkand» ва чемпионати Ўзбекистон гузаронида мешавад.

Дар чемпионат иштироки триатлончиҳо аз 35 кишвари ҷаҳон дар назар аст.

Варзишгарон дар шиноварӣ, велосипедронӣ ва давидан маҳорати худро месанҷанд.

Қисми асосии мусобиқаҳо дар ҳудуди канали қайқиро-

**З. ҲАСАНЗОДА,
хабарнигори
«Овози тоҷик» дар
вилояти Самарқанд.**

Гулнисо бо шунидани бонги хурус бедор шуд. Аллақай ҷашми рӯз кафид, аз тирезаи хурдакаи хучрааш равшани медаромад.

Саросема аз ҷояш хест, мӯйҳояшро ба тартиб дароварда, сарбағндашро маҳкам баст. Ба берун баромад. Ҳавои тоза ба қарбӣ ба кас ҳаловат мебахшид. Дар оби ҷўйнаи назди хавлиаш дасту рӯй шусту чун харрӯза ба гирумони рӯзгораш андармон шуд. Дарвоқеъ, имрӯз ҳамсолаш ҳолаи Саёҳат дуктарашро, ки ба қарбӣ ба кас ҳаловат мебахшид, талабон мекунанд. Бо дасти холи рафтани аёб. Қатлама мепазад – охир ҳамсоли девордариёи. Хайратангез аст, ки баъзе заҳо ба тўю маърақаҳо бо ду дасти холи мераванд. Ҳамин ду қатлама ё фатиру чалпақбарӣ ба рӯзи шодии касе чӣ гаронӣ дорад? Зеби дасторхон. Охир момоёб-намон ин корро мекарданд...

Гулнисо бо чунин андешаҳо вориди ошона шуд. Суфраашро аз болои халтаи орд гирифта, ба фарши ошона густурд. Аз халта чор-панҷ коса ордор гирифта элак кард. Хамиро бо намакоб ҷўлонда, болояшро бо дасторхон печонда монд. Вақте дастонашро мешуст, суҳанҳои модари раҳматнаш ба ёдаш омад: «Баъди ҷўлдани хамир, албатта дастонаро дар коса шўй, оби онро ба сатили монхӯ ё ба беҳи дарахт андоз. Баъзе занони бесаришта оби хамиролудро ба рўйи хавли мепартоянд, ки ин убол аст». Модараш сариштакор буд, ҳатто обшўйи деғу табақашро низ ба гову бузаш меод.

Дар ёд дорад, модари меҳнатқаринаш ҳар змон ба ӯ панд меод: «Дуктарчонам, ҳеҷ аз меҳнат рӯй матоб. Мушкилиҳои зиндагиро мисли қўб бо сабру таҳаммул пушти сар гузар. Момоят маро насихат мекард, ки «Таги сабр тилло».

Гулнисо садон гирияи кўдакашро шунид, ба хона даромад. Сари дуктарчонашро, ки аз гаҳвора овезон шуда буд, рост карда, дуруст карда, ба дахонаш пистонакашро дод, ки макида ҳолаш барад. Сипас бистари болои бачаҳояшро, ки сар ба ҳар тараф монда ҳобид буданд, дуруст карда ба берун баромад. Сатилро гирифта барои говдўшӣ ба молхона даромад. Худоба шукр, ширу ҷургот, равғану қаймоқ аз дасторхонаш канда на. Говхоро ҷўшиду ширро аз ширполак гузаронда ба деғ андохт. То пухтани шир ҳамаро бедор кард:

– Азиз, Салим, Саврон зуд бошед, ба мактаб дер мемонед. Ку, Наргиза, дуктарам, зуд дастурўйтаро шўй, хавлиро об зада рӯй. Қатлама мепазем, хамираш тайёр шуд. Дарси ту баъди пешин-ку?

Гулнисо ба рўйи суфа дасторхон паҳн кард. Ба косаҳо камакак намак, равған ва шир андохта, нон пора кард. Ҳама

сари дасторхон нишаста, наҳорӣ мекарданд, ки тақ-тақи дарвоза баланд шуд:

– Хез бачам, дарвозаро кушо, аз каллаи сахар кӣ будааст?

Салим дарвозаро кушод.

– Очаат дар хона? – ҷавоби писарро мунтазир нашуда апаи Назокат ба хавли даромад. Ва баъди салому алейк лаб ба суҳан кушод:

– Гулнисо, оё ҳабаб дорӣ, имрӯз дар хонаи ҳамсола талабон. Ман ҳабабчӣ, баро-а, камтар суҳбат мекунем. Қору ташиши рӯзгор охир надорад.

– Меғузарам, апаҷон, меғузарам, – ҷавоб дод Гулнисо.

Гулнисо баъди ба мактаб рафтани фарзандон, дасторхонро гун дошту

иваз карда ба мактаб рафта буданд, дар замин меҳобид. Як гўшаи пардаи тирезаи айвон канда шуда овезон меистод, пойфазори сарипоии бачаҳояш болои ҳам. Аз ин бетартибӣ Гулнисо каме шарм дошт.

– Чӣ кор кунам, дугонаҷон, ҳамааш писарбача, мактабхон. Танҳо худам ба ҳамаи корҳо дастам намерасад.

– Зани сариштакор неӣ гўям ҳафа мешавӣ, деғи сари оташдонатро бин, зангӣ барин сип-сиёҳ. Ва фикрам моҳҳои дароз регшўй накардаӣ. Ҳар доим меғўям, камтар таваллуд кун, ҷонат ба худат лозим. Бачаи пур-балои ҷон. Дахто дошта бошӣ ҳам, яктояш нигоҳ мекунад. Худо нишон надихад,

касал-пасал шуда мурда монӣ, ҳеҷ кас намесўзад. Шавҳарат зан мегирад. Як гап хаст-ку, мардак рўзи таъзияи занаш ду чашмаш ба занҳои бегона ме-шудааст. Бачаҳоят хонаю дар карда баромада мераванд, – булбул барин месароид Ашургул.

– Дугона, ин хел ният на-кун, аз забонат шомол барад. «Хонаи бачадор бозор, хонаи бечана мазор» гуфтаанд. Аз боло гузар, чой тайёр.

– Дуто шуд, бас кун гуфтам, сето шуд, бас кун гуфтам. Мана ҳоло шашто шудааст. Боз дилакат қашлиҳи ҳафтумаш будагист? Ба ҷонат чӣ зарур ин қадар зойидан? Мана, маро бин, дуто ёштам бас кардам. Вақте додош ғиринг-ғиринг кард, дуктурро гапзанон кардам, то ба шавҳарам фахмонд, ки дигар зойидан мумкин нест. Чӣ, бисёраш хайкалатро аз санги мармар меғузорад? Бо инҳо овора шуда, на ба тўи меравӣ, на ба бўй. Халоват надорӣ аз дасти инҳо. На серӣ меҳўрию на серӣ мешўй. Инсон ба дунё як бор меояд, – насихаташро идома меод Ашургул.

Гулнисо ба сару либоси қиматбаҳои хушдўхт, гўшвораву ангуштарии тиллоии дугонааш нигоҳ карда аз дил гузаронд: «Рост меғўяд, умри одамизод кўтоҳ, дар ин умри кўтоҳ агар нахураду напўшад, шодиҳо хушдўш накунад, ба маърақаҳо ҳамроҳ нашавад, ин ҳаёт чӣ лозим? Ба дугонаам хавасам меояд. Худаш шоҳу таъъаш вазир. Ҳар рўз дар сафар, дар меҳмонӣ. Мўди охиринро мепўшад...»

– Майлаш. Ман рафтам, – Ашургул туфли амирикюиашро «ғарч-ғурч» кунон аз дарвоза баромад.

Хориӣ Гулнисо омад. «Мана, синнаш ба чил расидасту хузуру ҳаловат чист, намондад. Дугонааш ҳар рўз дар меҳмонӣ, хонаву дараш доимо тозаа озода, дуктару писарашро лўхтак барин мепўшад».

(Давомаш дар сах. 4).

Дар ноҳияи Нишони вилояти Қашқадарё маҷмӯаи тиббие мавриди баҳрабардории умум қарор гирифт, ки ба шарафи 32-юмин солгарди ҷашни Истиқлоли Ватан аз таъмири кулл берун оварда шуд.

ТУҲҶА БА ШАРАФИ ИДИ ИСТИҚЛОЛ

Дар ин ҷорабинӣ, ки ба ҷашни ҳақиқие мубаддал гашт, ҳокими вилоят, раҳбарони секторҳо, намояндагони муассисаҳои тандурустии минтақа ва собиқадорони меҳнат ширкат вазиданд. Ҳоким гуфт, ки ин маҷмӯаи тиббӣ дар асоси меъёрҳои маъруфи ҷаҳонӣ аз нав бознигарӣ шуда, бо кулли таҷҳизоти тиббии замонавӣ муҷаҳҳаз гаштааст. Ба талаботи замон мувофиқ гардондани бемористонҳо тақозои давр аст ва мурод аз он хидмати ҳушисифати тиббӣ ра-

сондан ба мардум мебошад. Ҳукумати ҷумҳурӣ ҳамеша сиҳати аҳолиро дар мадди аввал гузошта, кўшиш мекунанд, то тарҳҳои вобаста ба соҳаи тиб, ки ислоҳоти доманфаро-ҳи ҳукумат рӯи даст дорад, бенуқсон ва саривақт дар амал иҷро гарданд.

Аз таъмири кулл бароварда шудани Шифохонаи марказии ноҳияи Нишон ҳам аз тарҳҳои муҳими ҳукумат ба шумор меравад, ки кунун ҷомаи амал пўшида, дар арафаи ҷашни Истиқлол тўҳфаи арзандае ба мардуми минтақа гашт.

Бояд таъкид кард, ки дар маҷмӯаи тиббии мазкур бах-шҳои таваллудгоҳ (70 ҷой), кардиология (20 ҷой), терапия (65 ҷой), ду шўъбаи ҷароҳии дорои 20 ҷойи ҳоб ва бинохии иловагӣ, боғи обод, ҳавзи обу дигар мас-канҳои дилхўшӣ, ки бевосита ба сиҳати беморон му-соидат хоҳанд намуд, мавҷуданд.

**Шариф ҲАЛИЛ,
хабарнигори
«Овози тоҷик» дар
вилояти Қашқадарё.**

ПУНКТИ ТИББИИ НАВИ МАҲАЛЛА

Дар давоми сол дар ноҳияи Рометан ба бошандагони деҳаҳои дурдасти Пинҷон, Боиш, Урганҷӣ, Қиётони маҳаллаи «Богитуркон» барои муолиҷа ба поликлиникаи оилавии рақами 37-ум рафтан на ҳамеша осон буд. Дар маҳалла ба фазолият оғоз кардани пункти нави тиббӣ мушқили қариб ду ҳазор нафар сокинони ҳудудро осон кард.

Маросими кушодашавии бунгоҳи тиббӣ намууди идона гирифт. Роҳбарону мута-саддиён, меҳмонону мизбонон аҳли маҳалларо бо хушнудӣ ва Иди истиқлол мубо-ракбод намуданд.

**Амрулло АВЕЗОВ,
муҳбири «Овози тоҷик» дар вилояти Бухоро.**

Дар Бухоро таҳти ҳамин шиор табдирӣ тарғиботӣ ба амал омад. Ин ҷорабинӣ, ки аз ҷониби гурӯҳҳои қорӣи Қумитаи оиди қорҳои дин, Академияи байналмилалӣ ислом, Идораи мусулмонон ва як қатор ташкилотҳои дигар роҳандозӣ гаштааст, дар Маркази ҷавонон баргузор гардид.

«МАЪРИФАТ АЛАЙҲИ ҶАҲОЛАТ»

Мақсад аз гузарони-дани ин тадбир дар рӯйи милли-ватандустӣ тарбия намудани ҷаво-нон, пешгирӣ кардани қонуншиканӣ, боло бардоштани эҳсоси дах-лдорӣ ба шаҳрвандон, аз таҳдидҳои ғуноғуни ғояҳои вайронкор эмин ниғастамоозии мавқеи за-нон дар оила ва тар-бияи фарзанд, нақши падару модарон дар тарбияи миллиати маъ-рифатнок ва ғайра ме-бошад. Дар тадбир роҳ-барон, қормандони идораҳои давлатӣ, қор-хонаю ташкилоте, ки дар шарф фазолият де-ранда, қормандони ма-ҳаллаҳо, намояндагони соҳаи ҳифзи танду-рустӣ, сарварони макта-бҳои таълими умумӣ ва муассисаҳои таълими томактаби иштирок кар-данд.

**Амрулло АВЕЗОВ,
муҳбири
«Овози тоҷик»
дар вилояти Бухоро.**

Ба муносибати 100-солагии Расул Ғамзатов

«ДОҒИСТОНИ МАН» ВА «ТУРНАҲО»-И АДИБИ БУЗУРГ

Муҳассамаи «Турнаҳо» дар шаҳри Чирчиқ.

Вақте номи шоир ва нависандаи бу-зург, арбоби ҷамъиятиву сиёсӣ, яке аз фарзандони фарзонаи халқи авар Расул Ғамзатов (1923–2003) ба забон омад, дарҳол асари машҳури ӯ «Доғистони ман» ва шеъри «Турнаҳо» ба хотир мерасад. Ин ду маҳсули хона ва тафаккури таҳай-ҷи бадеии адиби номӣ ба бештар шўҳ-раваршавиш дар ақсои олам мусоидат кардаанд.

Ҳануз солҳои 1972 ва 1975 қисмҳои ав-вал ва сонии китоби «Доғистони ман» бо тоҷикӣ дар баргардониши Абдулло Зо-қир (мугарҷими шеърҳо Аслам Адҳам ва устод Лоик) аз тариқи нашриёти «Ирфон» (Душанбе) сурат гирифта буд. Шунда будам, ки он дар гармии навишта шудан ва баҳои баланд гирифтани аз ҷониби нақди бадеиву доираи васеи китобхонҳо ба якҷанд забонҳои дигар низ тарҷума будам, ки он дар гармии навишта шудан ва баҳои баланд гирифтани аз ҷониби нақди бадеиву доираи васеи китобхонҳо ба якҷанд забонҳои дигар низ тарҷума будам. Вале ба забони ўзбекӣ ин асар дертар баромад. Ин маро ба тааҷҷуб ме-андоخت. Охир ўзбекистонӣ ҷиҳати тарҷума ва ҷопи дурдонаҳои адабиёти ҷаҳон ва халқҳои собиқ иттиҳод яке аз ҷойҳои ав-валинро мегирифт. Сабаби дер тарҷума ва дар шакли китоб ба дасти хонандагон расиданаш дар чист?

Мугарҷими «Доғистони ман» ба ўзбекӣ Асрор Муъминро дер боз мешиносам. Борҳо ҳамсуҳбат шудаем. Ин дафъа гуф-тугўямон дар бораи «Доғистони ман» ва «Турнаҳо»-и Расул Ғамзатов, ки имсол 100-солагиаш таҷлил мегардад, хеле да-вом кард. Маълум гашт ҳануз дар охири солҳои шастам ба тарҷумаи «Доғистони ман» Эркин Воҳидов шурў карда буда-аст.

Ин асар соли 1967 дар Маскав ба русӣ рўйи ҷоп дид, гуфт Асрор, сармуҳарри-ри онвақта маҷаллаи «Гулистон» Ибро-ҳим Раҳим тарҷумаи онро ба Эркин Во-ҳидов супурд. Дар шумораҳои 1–8-и ма-ҷалла пайҳам порчаҳо аз асар ба таъ-расиданд. Маҷаллаҳои бесаборона ҷоп шудани давоми онро интизор буданд, вале бо сабабҳои номалўм, эҳтимол аз серқори Эркин Воҳидов, қор истода монд...

Тавре А. Муъмин нақд намуд, охириҳои соли 2005 сармуҳаррири маҷаллаи «Гу-листон» Азим Сўюн ўро назди худ хонд. Гуфт «Доғистони ман»-ро аз давоми тар-ҷумаи Эркин Воҳидов идома деҳ. А. Муъмин дарҳол розӣ нашуд, ба хотири сармуҳаррир расонд, эҳтимол Эркинака давоми асарро ҳам қайҳо тарҷума карда бошад. Накардааст, ту тарҷума кун, фар-муд Азим Сўюн. Мугарҷимро лозим омад назди Эркин Воҳидов равад. Маълум гашт суҳанони сармуҳаррир дуруст – да-воми асар ҳамон баргардонда нашуда-аст. Шоирӣ маъруф ба Асрор Муъмин гуфт давомаш қори шумо, бароятон му-ваффақият!

Асрор Муъмин дар ибтидои бо шунӣ-дани суруди «Турнаҳо» дар қалбаш ор-зуи баргардондани он рў зада, вале он асно донишу таҷрибааш қофӣ набуд.

Бо варақзании лўғатҳои зиёд саъй ме-кард тарҷума ҳам кунанд.

Вақте дар хона аз «Турнаҳо» чашм на-меканд, бародараш пурсид:

– Ин қадар нигариста мондӣ ба ин шеър?

– Расулоғо ба турнаҳо ҷаро на субҳам ё рўзона, балки шомгоҳон менигариста-аст? Ҳамин маро ба ҳаёл водор сохт.

Он вақт бародараш дарқортарин ҷойи шеъреро, ки бояд баргардонда шавад, баён кард:

– Рўҳҳо шомғангон барои зиёрат рў ҷониби Макка парвоз мекунанд.

Баъди ин мағзи шеъри «Турнаҳо»-ро идрок намуд Асрор.

Вай баъди чанд сол ҷуръат кард тарҷ-умаи Ғамзатовро ба идораи «Ҷаҳон адабиёти» барад. Тарҷумаҳо дар маҷалла ба ҷоп расиданд.

Дар «Доғистони ман» порчаҳои шеърӣ хеле зиёд. Мугарҷимро лозим омад дар

болои ҳар як шеърро порчаи шеърӣ ин асар мударри дароз майна об кунанд. Ин-чунин ҳикоятҳо, ҳикмату пандҳои ашҳоси таърихӣ.

Ҳамин тавр, баъди «фотиҳа»-и Эркин Воҳидов, ба тарҷумаи «Доғистони ман» ҷиддӣ шурў сохт. Аз ибтидои соли 2007 тарҷумаҳо дар маҷаллаи «Гулистон» мут-тасил ба нашр расиданд. Соли 2011 ки-тобҳои яқум ва дувуми «Доғистони ман» дар шакли китоб аз ҷоп баромаданд. Орзуи сиёлаи мугарҷим, ниҳоят, ҷомаи амал пўшид.

Эҷодқорони радиои Ўзбекистон аз рўйи «Доғистони ман» радиосенсиро-ваки бисёрқисмата омода сохтанд. Асар рўйи эфирро низ дид ва ба шунаванда-гон писанд афтод.

Чи тавре Асрор хотирнишон сохт, Ра-сул Ғамзатов бо шеърҳои ҷудогонаш низ ба Ўзбекистон ва ўзбекистонӣён ошно-ст. Ботир Зокиров, Шералӣ Ҷўраев барин овозхонҳои мо шеърҳоиашро ба оҳанг да-ровардаанд.

Шоирӣ дар хуни Расулоғо ҷой дошт – падараш Шоирӣ мардуми Доғистон Ғамзат Садаса (1877–1951). Вай соли 1948 дар тантанано бахшида ба 500-со-лагии бузургдошти Алишер Навоӣ дар Тошқанд иштирок ва баромад карда буд. Ва дертар писари ӯ Расул (соли 1968) ба Тошқанд омад ва дар ҷорабиниҳо ширкат ҷуст, ки ба 525-солагии Навоӣ бахшида шуда буд.

Расул Ғамзатов ва Шароф Рашидов дўстӣ доштанд. Дар сафари Куба (1962) ҳамроҳ буданд. Китоби Р.Ғамзатов «Си-тораҳои бузург» он сол ба Муқофоти дав-латӣ сазовор шуда буд. Вай китобашро ба Рашидов тўҳфа намуд. Китобро Ма-марасул Бобоев ва Зоҳидҷон Обидов ба ўзбекӣ тарҷума карданд ва он соли 1964 дар ҳоли китоб рўйи дунё дид.

Баргардем ба шеъри «Турнаҳо». Дар воқеъ, шеъри «Турнаҳо» («Журав-ли») дар тарҷумаи Наум Гребнев соли 1968 дар рақами 4-уми маҷаллаи «Новый мир» ба таъб расида буд. Шеър эътибо-ри овозхонҳои нотақор Марк Бернесро ба худ кашид. Вай аз дўсташ Ян Френкел хоҳиш намуд ба шеър оҳанг офарад. Соли 1969 суруд дар мавзи ҳаво паҳн гашт, ба то-ри қалби миллионҳо ноҳун зад.

Он солҳо дар ҷаҳонӣ гузошта-ни ёдгори ба хотираи шаҳидони ҷанг оғоз ёфта буд. Меъмор Серго Сутягин вақте «Турнаҳо»-ро шунид, ҳаёт аз ғояи на-ве, ки яқбора фикрашро равшан сохт, истифода кунанд. Аз шоира Зулфиянонум хоҳиш кард ҷаҳор мисраъ аз «Турнаҳо»-ро ба ўзбекӣ гардонад. Хоҳиш ба амал баромад. Тарҷума ва матни русии он, ҳамин тавр, ба қисми ҷудогонаи эҷодӣ ёдгори дар Чирчиқ сабаб гашт. 8 майи соли 1972 маросими қулошӣ ёдгори бахшида ба шаҳидони ҶБВ рўйи қор омад. Даре нагузашта Расул Ғамзатов барои дидани ёдгори ба Чирчиқ омад ва бо ҳайрату ҳаяҷон гуфт: «Ба суруд танҳо халқи маданиятно ва санъатдўст ҳай-кал меғузорад...»

Баъдтар адиби шаҳир ин суҳанонро дар гирдиҳамоиҳои ғуноғун борҳо тақрор кардааст. Қори ибратпазире, ки дар Чи-рчиқ ба амал омад, водор сохт дар ҷойҳои дигар низ ба суруди «Турнаҳо» ҳайкал гузоранд. Дар 180 маскани ғуноғуни дунё муҷассаса ба суруди «Турнаҳо» барпо гашт.

Имрӯз, ки 100-солагии адиби забар-даст қайд мегардад, сари қадам ба зиё-рати ёдгори воқеъ дар Чирчиқ низ ме-оянд. Баробари хотираи шаҳидон назди хотираи Расулоғо ва «Турнаҳо»-и ҳамон баландпарвози ӯ сари таъзим фуру ме-оваранд.

Мугарҷим Асрор Муъмин ният дорад ба хотири боз ҳам бештар шиносондани Расул Ғамзатов ба ҳамватанонаш аса-рҳои тарҷуманашудаи ўро баргардонад.

Муҳаммадҷон ШОДИЕВ.

25-август — солгарди таъсиси рӯзномаи «Овози тоҷик»

«ОТАШИ КОРВОНИ МО СУХАН АСТ...»

Соли 1924 дар арафаи тақсими маъмури-миллии худудҳои Осиёи Миёна бо талоши як гурӯҳ равшанфикрон дар Самарқанди бостонӣ бо номи «Овози тоҷики камбағал» рӯзнома таъсис ёфт, ки аз шумораи 10-ум калимаи «камбағал» аз он ихтисор шуд ва алҳол ҳамчун нашриёи Шӯрои Палатаи қонунгузори Олий Маҷлис ва Девони Вазирони Ҷумҳурии Ўзбекистон чоп мешавад.

Нахустин муҳаррири он машъафрӯзи маърифат Абдулқайюми Қурбӣ, котиби масъули Саидризо Ализода, аъзои ҳайати таҳририя устод Садриддин Айний, Абулқосим Лоҳутӣ, Ҳоҷӣ Муин, Чалол Иқромӣ, Сотим Улугзода ва Ҷафрон буданд.

Навиштаи мо доир ба ҳаёт ва ғайрияти аввалин сардабири нашрия аст. Инҷониб хурсандам, ки замоне дар рӯзномаи «Овози Самарқанд» бо набераи шодравон Абдулқайюми Қурбӣ – бонии дарёдилу наққор Муборак Содикова ошноӣ пайдо карда будам. Ба наздикӣ ӯ пас аз занг зада, масъалаи хешро фаҳмонд, кумаки бегараз дод ва камина дар бораи боёни мақолае навиштам, ки аз зиндагиномаи сохиҷашни муште аз хирвор асту халос.

Бубин, тафовути раҳ,
к-аз кучост, то ба кучо?

Самарқанди бостонӣ бо фарзандони фарзонаи худ ифтихор дорад. Яке аз онҳо машъафрӯзи матбуоти тоҷик Абдулқайюми Қурбӣ аст. Хидматҳои софидлона ва бегаразонаи ин марди шарифу сарбаланд, бебоку ҷонфидо дар тарғибу эҳёи матбуоти миллий ҳамеша мавриди эътибор ва эҳтироми ахли қалам қарор дошт ва дорад. Тазаккур бояд дод, ки бо гузашти айём аз ҷониби ҳамкорон, шогирдон ва муҳаққиқони спосгузори мавсуф дар саҳифаҳои матбуоти даврӣ, китобу рисолаҳои илмӣ тадқиқоти хотироту мақолаҳои ҷониби диққат ҷор шудаанд, ки дар онҳо хидмати шоишти Қурбӣ воқеъ-бинона зикр гардидааст.

Бо вучуди ин оид ба зиндагиномаи сахту сангини сохиби қалами тавоно, журналисти бебоку ҳозирҷавоб, шоири хушбаён, вале қабридаи режими замон Абдулқайюми Қурбӣ каломии но-навишта, суолҳои бечавоб ҳанӯз зиеданд.

Ҷ аз ҷониби ҳукумат ҳам ба вазифаҳои масъулиятнок пешбарӣ шуду ҳам бо тухмату тамғаи «душмани халқ» ба 10 сол паси панҷара гардид. Баъдан, хушбахтона номи некаш сафед шуд.

Абдулқайюми Қурбӣ, ки солҳои 1918-19 дар вазифаҳои раиси ташкилоти шаҳрии ҷавонони Самарқанд ва раиси бюрои муулмонони вилоят хидмат мекард, бисёр кӯшиш ба ҳарч додааст, ки ба муассисаҳои навташкили маориф сари вақт кумаки моддӣ ва маънавӣ расонада шавад. Дар идораҳои давлатӣ ба пешниҳод, маслиҳат ва ташаббусҳои ӯ назари нек доштанд. Ӯ, қабл аз ба коре даст задан, албатта, бо устодону шогирдон, ахли илму фарҳанг суҳбат мекард, сипас амал менамуд. Тавре ки собиқ мудири китобхонаи Донишгоҳи давлатии Самарқанд Абдулҳамиди Пӯлодӣ (руҳаш шод бод!) дар хотироташ нигоштааст, дар ин машварату маслиҳатҳо зиеён Тамҳид, Хилват, Чавдат, Чомеъ, Аҳмади Равнак, Саид Аҳмади Васӣ ва дигарон ширкат мебариданд.

Матбуот минбар аст

Гурӯҳе аз равшанфикрони Самарқанд бо пешниҳоди ташкил намудани рӯзномаи тоҷикӣ ба роҳбарияти Кумитаи Ҳизбии вилоят муроҷиат намуданд. Онҳо маслиҳат карда, ба хулосае омаданд, ки Абдулқайюми Қурбӣ ҳамчун раиси бюрои вилоятӣ мусул-

монон далолатнома нависад ва зарурати таъсис додани рӯзнома ба пешвоёни Ҳизби коммунистӣ фаҳмонд. Реҷаи онҳо аз ҷониби ҳукумат пазируфта ва қарор шуд, ки ҳафтаномае дар ҳаҷми ҳафт саҳифа ба сифати нашриёи сиёсӣ иҷтимоӣ ва адабӣ бо номи «Шўълаи инқилоб» таъсис дода шавад. Саидризо Ализода муҳаррир, Ғулломӣ Қозимзода ва Фаҳриддини Розӣ ходимони «Шўълаи инқилоб» таъин гардиданд. Аммо соли 1921 душманони фарҳанги мо бо рафтори ношоистаи худ барои қатъ кардани ғайрияти он ҳаракат карданд ва баъди шумораи 92-юм ба муроди худ расиданд.

Қурбӣ аз шикасти «Шўълаи инқилоб» таассуфи зиёд хӯрда, дар дил умед дошт, ки ба ҳаҷмин шакл рӯзномаи нава таъсис диҳад. Он солҳо дар Тошканд муҳиту имконияти ташкил кардани чунин рӯзнома набуд, аз ин рӯ нияти неки ӯ дар Самарқанд амалӣ гашт. Замоне, ки дар вазифаи ҷонишини комиссари халқӣ оид ба масъалаҳои миллий (солҳои 1922-1923) кор мекард, ба роҳбарияти Ҷумҳурии Мухтори Туркистон таъсиси рӯзнома ва ҷаридаҳои миллиро пешниҳод намуд. Ва ниҳоят соли 1924 бюрои кумитаи Ҳизби вилоятӣ Самарқанд дар бораи таъсис додани рӯзномаи вилоятӣ ба забони тоҷикӣ қарор қабул намуд. Бюро ташкили ҳайати таҳририя ва корҳои дигари созмондиҳиро ба ӯҳдаи ташаббускор – Абдулқайюми Қурбӣ гузошт. Вай аз ин навид хушҳол шуда, аз дӯстону ҳамфикрон хоҳиш намуд, ки тақлифу андешаҳои хешро ба бати шавқангезу дилнишини шудани рӯзномаи наваъсис пешниҳод намоянд.

Машварат идрокӯ хушёрӣ диҳад

Дар ҳонаи маданияти шаҳри Самарқанд анҷумани бошқӯҳ ба вуқӯъ пайваست. Дар байни намоёндогони ахли адабу фарҳанг устод Садриддин Айний, Саидризо Ализода, Ҳоҷӣ Муин Шукруллозода, Маъруф Расули, Ғулломӣ Қозимзода, Туракул Зеҳний, Раҳим Ҳошим, Ҳасан Ирфон, Фаҳриддини Розӣ ва дигарон буданд. Дар ин мулоқот бо назардошти он, ки рӯзнома бояд ношири афкори заҳматкашони Самарқанд бошад, номи онро «Овози тоҷики камбағал» гузош-

танд. Дар маҷлис бо пешниҳоди кумитаи вилоятӣ Ҳизб Абдулқайюми Қурбӣ – муҳаррир, Саидризо Ализода – котиб ва Ғулломӣ Қозимзода – тарҷумон интихоб шуданд.

– Дӯстони азиз, – гуфт Абдулқайюми Қурбӣ, – чомаи бомаслиҳат кӯтоҳ намеояд. Мавлоно Чалолддини Балхӣ Румӣ фармудаанд:

Ақлроқ ақло ёрӣ диҳад,
Машварат идрокӯ хушёрӣ

диҳад.

Бинобар ҳамин, барои ба савху хато роҳ надодан ва сонӣ пӯшаймон нашудан, мушкиле пеш ояд бояд яқоя ҳал кунем. Умед-

ворам, ки ҳамаи шумо аз рӯзи нахуст ҳаммаслаки таҳририя мешавад...

Боиси ифтихор аст, ки дар шумораи нахустини рӯзнома мақолаи пурэҳтироси устод Садриддин Айний чоп шуд. Дар мақолаи устод чунин ҷумлаҳо буданд: «Рӯзномаи ҳар қавм ва миллат забони эшон аст. Ҳар қавм, ки рӯзнома надорад, гӯё ки забон надорад, яъне қавми берӯзнома мисли одами безабон аст.

Имрӯз бо саъйи ҳукумат рӯзномае ба забони тоҷикӣ чоп гардид. Акнун гуфта мешавад, ки қавми тоҷики Туркистон ҳам забон баровард. Акнун метавонад, ки даркориҳои худро ба рӯзнома нависад. Акнун метавонад, ки дарди дили худро ба воситаи рӯзнома худ, бо ҳар кас во намояд».

Дертар дар ҳаҷмин рӯзнома повести «Одина»-и устод Садриддин Айний пешкаши муҳлисон гардид. Сипас асарҳои Солтим Улугзода, Пайрав Сулаймонӣ, Суҳайли Чавҳаризода, Бобочон Фафуров, Ҳамза Ҳакимзода Ниёзӣ, Ҳасан Ирфон, Чалол Иқромӣ ва дигар адабиёти тоҷик чоп шуданд.

Абдулқайюми Қурбӣ бо вучуди муаммоҳои кори идораи рӯзнома, таҳлилу таҳрири маводи ҷопӣ, чун журналист бо мақолаҳои нишонрас баромад мекард, ки ба баъзе шахсони мансабалоши тангназар намефорид. Аммо ба ӯ ва ҳамкоронаш муассар гардид, ки дар мuddати кӯтоҳ рӯзномаи «Овози тоҷик»-ро аз ҷиҳати эҷодӣ мустаҳкам намуда, онро бо маводҳои ҷониби диққатангез кунанд. Он солҳо муаммои коғаз вучуд дошт.

Ёддорам, камина пас аз хидмати ҳарбӣ мuddате котиб ва асосҳои адаби ва тарҷумон Ҳасан Ирфон будам. Зеро вай хирабин буд. Мо асарҳои адабиюни русро ба тоҷикӣ тарҷима мекардем. Раҳмату лаҳзаҳои истироҳат нақл мекард, ки ҷӣ тавр ҷиҳати пайдо кардани коғаз барои рӯзномаи «Овози тоҷик» бо устод Айний ба Тошканд сафар кардааст. Воқеан, Раҳим Ҳошим, ки корманди рӯзномаи маъруз буд, қайд мекунад, ки «Қурбӣ ва Ализода барои дар вақтҳои ҷоп кардани газета аз савдогарҳо ба насия коғаз мегирифтанд».

Зеро муштҳои муҳлисон ба рӯзнома бесабаб набуд. Маҳз дар «Овози тоҷик» хабарҳои тозаи ҷаҳон, намунаҳои беҳтарини осори адабон, шеърҳо, ғазал, ҳикоятҳои ҳаҷвӣ, тарҷумонҳо ба таъби мерасиданд.

Сад дарё, ки соли 1937 ӯ ба мuddати 10 сол ҳаёс гардида, ба маҳбаси вилояти Қуйбисёеви Русия фиристода шуд. Абдулқайюми Қурбӣ ба шароити тоқатфарсои маҳбас тоб наоварда, пас аз чор сол ҷам ба ҷофарин супурд. Дар ҳаҷмон солҳо ҳаммаслаку ҳамкораш Саидризо Ализода низ ҳамчун «аксулинкилобӣ» дар маҳбаси Танбӯв вафот кард.

Хушбахтона, баъди чанд ғурсат бегуноҳии онҳо аз тарафи ташкилотҳои дахлдори давлатӣ собит гардид ва номи некашон барқарор шуд, ки яке аз онҳо нахустин муҳаррири рӯзномаи «Овози тоҷик» Абдулқайюми Қурбӣ буд. Ҳақ бар ҷониби шоир, ки гуфтааст:

Баъди мурдан нишони

мо суҳан аст,

Оташи корвои мо суҳан аст.

Гарда аз вай чароги мо

равшан,

Халафи дудмони мо

суҳан аст.

Зохир ҲАСАНЗОДА,

хабарнигори «Овози тоҷик»

дар вилояти Самарқанд.

Гузашти айём

Ҷамои шаҳрвандони маҳаллаи «Фелон»-и ноҳияи Шаҳрисабзи вилояти Қашқадарӣ мизбони гурӯҳи донишҷӯёне гашт, ки 41 сол муқаддам Донишқадаи давлатии омӯзгории он замон ба номи Шевченко ҳоло ба номи Садриддин Айнии Душанберо хатм кардаанд.

Онҳо факултаи риёзиёти ин даргоҳи илмро бо ихтисоси муаллими математика-физика ба итмом расонида буданд. Дувоздаҳ нафар сокинони шаҳру навоҳии ҷумҳурии Қазоқистону Ўзбекистон ва Тоҷикистон, ки имрӯз ҳама бознишастаанд, дар ин деҳа ба дидори ҳам расида, мулоқоти хотирмоне баргузор сохтанд.

Комилҷон Ҳакимов, бошандаи деҳаи Бурҷимуллои ноҳияи Бўстонлиқи вилояти Тошканд гуфт, ки: – Имсол азм намудем дар Фелон гирдиҳам оем. Зеро дар ин деҳаи зебомазар шарикдароси мо – Нормурод Қурбонов зиндагиву кор мекунад.

Шарикдаросони собиқ аз дидори ҳамдигар хушҳол шуда он замон дури соли 1977-ро, ки меҳри андӯхтани илму ирфон онҳоро ба шаҳри Душанбе овард, ба ёд овардаву Ҷаҳзаҳои хотирмони он

айёми тиллоиро барои якдигар нақл менамуданд.

Сокини ноҳияи Мақтаарали Қазоқистон Чавлон Деҳқонов гуфт, ки дар факултаи онҳо 100 донишҷӯ меҳонданд, мутаассифона, алҳол аз ҳоли ҳамаи онҳо во-

ҳзрати Турки Туғон дидан наму-данд ва он ҷо дар соҳили дарёи Сафед, дар оғуши саросар сабзи табиати дилфареби кӯҳистон дидору мулоқоти худро идома доданд.

Бояд гуфт, ки аз Тоҷикистон

ЯК РЎЗИ ФАРАҲБАХШ

киф нестанд. 12 нафар ҷамъ омаданд, шумори зиёди ҳамкурсон ба дареги пири натавонистанд ба ин сафари дур бароянд. Вай изхори шодмонӣ намуд, ки Худованд бори дигар онҳоро ба дидору мулоқоти ҳамдигар мушарраф сохт ва ҳоло аз ғайзи деҳаи Фелон бархурдор гашта, бо ин мардуми меҳмондӯсту меҳнатдӯст шинос мегарданд.

Шарикдаросони собиқ ба Дараи Зибарт рафта, аз зиёратгоҳҳои маъруфи ин қаламрав, аз ҷумла

ҳафт нафар меҳмон ҳузур доштанд, ки аксари онҳо зодагонӣ деҳаҳои кӯҳистони ноҳияҳои Хисор, Варзоб, Файзобод ва шаҳри Норак буданд. Онҳо дар ҳар суҳан аз раҳбарони ду ҷумҳури – Шавкат Мирзиёев ва Эмомалӣ Раҳмон ёд оварда, хидматҳои шӯёни онҳоро дар таҳмики дӯстии халқҳои ду кишвари ҳамҷавор ситоиш мекарданд.

Чун аз Муқим Қаландаров, бошандаи ноҳияи Варзоб хоҳиш на-

мудем, ки таассуроташро аз ин сафар ва дидору мулоқот бо шарикдаросон баён созад, гуфт, ки аз воҳури бо дӯстони дерин ва таомоши деҳаи Фелони зебои дилнишин хеле хушҳол аст.

– Ҳарчанд аз маркази ноҳия хеле дур воқеъ гаштааст, бо обу ҳавои тоза ва табиати зебои дилфаребаш ҳар як бинадуро мафтун месозад. Хоса, аз ҳунари хонасозии ин мардум ва санъати боғдорӣ онҳо хушам омад. Ба қадом ғуша нанигарӣ, дарактони баланди сафедорро мебинӣ, боғҳои ғарқи мева хуштро ме-дӯзданд. Гӯё бихишти рӯйи замин аст Фелон! – хулоса кард М. Қаландаров.

– Чун номи Тоҷикистонро ба забон биеварам, дилам гӯм мезанад, – меғӯяд Нормурод Қурбонов. – Илоҳо, ба дӯстии мо чашм нарасад!

Ин дидору мулоқоти аввалини шарикдаросон нест. Онҳо аз соли 2016 шаш бор бо ҳам вохӯрдаанд.

Шариф ҲАЛИЛ,
хабарнигори
«Овози тоҷик»
дар вилояти Қашқадарӣ.

ТАҒИ САБР – ТИЛЛО

(Аввалаш дар сах.3).

Дасту дилаш ба кор нарафт. Дар рӯйи суфа каме ғарқи дарёи андеша нишасту ногаҳон ҳамираш ба ёдаш расид. Қатламоҳоро пухт, дугонашро ба дасторхон печонда, духтарчаашро ба бағал гирифта ба хонаи ҳамсоя гузашт. Ин ҳангом аллакай ошро мекашиданд. Бо сохибони тӯй пурсупос кард, «муборак шавад» гуфт ва ба ҳонае, ки ҳамсояҳо нишаста буданд, даромад. Ашургул аз боло нишаста як хона занро меҳанондор, ҷилави суҳбат дар дасти вай буд. Гулнисоро дида аз пахлуяш ҷой дод. Аммо Гулнисо аз пойгаҳ ҷой гирифт.

– Қатламаатро пухтӣ? Ё боз бо бачаҳоят овера шуда вақт наёфтӣ? – ғайричашмидӯшт пурсид Ашургул. Занҳо ҳама хандиданд.

– Пухтам, пухтам, – сохтакорона табасум кард Гулнисо. Худро дар он давра ноҳинҷор ҳис кард ва баъди чанд дақиқа бо баҳонаи он ки бачаҳояш аз мактаб бармегарданд, қўдакашро ба бағал гирифтун он чор тарк кард...

Рост гуфтаанд, одамизод ба бурду боҳти ҳаёт, норасоӣ ва даву този рӯзгор, тарбияи фарзандон сабр мекардааст. Гулнисо рӯзи вафоти падарашро ба хотир

овард. Ба вай хабар дер расид, дурии роҳ нагузошт, ки саривақт рафта расад. Дидори охирини падараш ба Гулнисо насиб накард. Ба ғайр аз доду фиғон аз дасташ ҳеч чиз наомад...

Солҳо гузаштанд. Ба гуфтаи дугонааш «зани бесаришта» бошад ҳам, фарзандонашро ба воя расонд. Онҳо дастёр шуданд, хонданд, соҳиби касбу кор шуданд.

Ба қарибӣ писари хурдашро хонадор карду Ашургулро хабар кард, аммо дугонӣ тӯйгардаш ба тӯй наомад. Азодор будааст, чанде пеш шавҳарашро ба хок супурда будаанд. Ба замии ин, писари ягонаю нозпарвардаи майзадааш бо ҷўраҳояш гапаш гурехта, якеро корд задааст. Ва ҳоло дар ҳаёс будааст. Зарбаҳои тақдир Ашургулро бистари гардондаанд.

Рўзе Гулнисо ба хонаи дугонааш беморбинӣ рафт. Садои Гулнисон шундида Ашургул чашмонашро кӯшод:

– Дугонаҷон, ин ту, қадом шамол парронда? Аҳволат хуб аст? – аз ҷояш нимхез шуд Ашургул.

– Нороҳат нашав, дугона, нахез, – Гулнисо ҳам шуда дугонашро ба оғуш гирифт. Ҷисми лоғар, ҷаммони фуғурафтаи ўро дида дили Гулнисо ба ҳоли ӯ сўхт. Тирезаҳоро кӯшод, бистару болини беморро ба тартиб даровард. «Бечора, дугонаам, болину бистар ва ҷойи хобаш чиркин шуда-

анд. Келинҳоямро мефиристонам, то хонаю дар, ҳавлӣро рўбанд, ҷомашўйи кунанд...», – худ ба худ андешид Гулнисо. Ӯ дасторхон паҳн кард, табақи ош ва ду дона нони гармоӣ, ки келинҳояш пухта буданд, ба рўйи он гузошт.

– Дугона, гир, дар гармогармияш хўр. Арўсон пазандаю меҳнатқашат дар атрофат дастамро ба оби хунук ҳам намезанам.

Баъди таомро бо иштиҳо хўрдан Ашургул дил кафонд:

– Дугона, ба ту ҳавасам меояд. Фарзандони боодобу меҳнатқашат дар атрофат парвона. Писари ягонаам маро обду адо кард. Оқибати нозпарвар калон қардан хуб набудаст. Шавҳари духтарам ҳам намегузорад, ки зуд-зуд омада қарам гирад. Аҳволамро бин, 80 сола кампир барин шуда мондам.

– Ғам нахўр дугона, ин рўзҳо ҳам мегузаранд. Худо хоҳад писарат меояд, дилу хотират ҷамъ мешаванд, – дилбардорӣ кард Гулнисо.

Ашургул оби дидаашро, ки руҳсорайи пурунганашро меушост, оҳиста пок кард. Зери чашм ба дастони бақувват, ҷеҳраи зебо, кўртаи одии гулдор ва рўймоли хошинадори дугонааш нигариста пичиррос зад:

– Дугона, ба ту ҳавасам меояд...

Саодат РЎЗИЕВА.

МУШКИЛИ ОБИ НЎШОКӢ ҲАЛ МЕГАРДАД

Пўишда нест, ки муаммои оби нўшоки имрўзҳо саросари ҷаҳонро фаро гирифтааст. Дар кишвари мо низ ин муаммо ҳоло пура ҳаллу фасл нагаштааст. Аз ҷумла, дар вилояти Сурхондарё, ки ҳарчанд аз фарози кўҳҳои пурифайзу серобаш чандин дарёи обаш софу зулол ҷорӣ мешавад, ҳанўз муаммоҳо мавҷуданд. Вале чанд соли охир дар ин бобат корҳои зиёде амалӣ гашта, мушкилот бартараф карда шуданд.

Аз ҷумла, бо воситаи гузаронидани кубурҳо аз Ҳоҷаи Майхонаи ноҳияи Бойсун аксари аҳолии ноҳияҳои Бойсуну Шеробод, аз дарёи Ҳоҷаи Поки ноҳияи Олтинсӯи ноҳияҳои Олтинсӯи Шўрҷи, Бандихону Қизирӣ ва аз дарёи Тўпаланги ноҳияи Сарисоёи аҳолии навоҳии Сарисоёиёи Ҷаҳнон Деҳнав бо оби нўшоки таъмин гардидаанд. Баъд аз амалӣ шудани лоиҳаи бузургҳаҷме, ки аз

дарёи Тўпаланг маншаъ мегирад, бо воситаи гузаронидани зиёда аз 250 км. кубурҳои диаметрашон васеъ қариб саросари вилоят бо оби нўшоки таъмин карда мешавад. Ҳоло дар ин самт кандани ҷу-қуриҳо, корҳои васлосозии кубурҳо ва хокпўш кардани онҳо бо ҷадал амалӣ мешаванд.

Ба ҷуз ин лоиҳаи дигари бузургҳаҷм, ки қиматаш 81 млрд. сўмро

ташкил мекунад, дар ҳудуди маҳаллаи «Сабзипоя»-и ноҳияи Тирмиз амалӣ мешавад, ки тўфайли он 15,5 ҳазор хонадон ё худ зиёда аз 62 ҳазор аҳолии ноҳияи Тирмиз ва шаҳри Тирмиз доимӣ бо оби нўшоки таъмин мешаванд. Айни замон дар ин ҷо бунёди 2 истиғҳи насосӣ, 15 ҷуқи артизани пура ба анҷом расида, 4 насос ва 4 трансформатор насб гардидааст. 4 захирагоҳ, ки 2 ҳазор кубаметр обро ғунҷош медиҳад низ тайёр. Ҳоло корҳои пайвандозии кубурҳо ва таъмири роҳҳои дохилӣ, ки хангоми гузаронидани кубурҳо осеб дидаанд, давом доранд. Дар назар аст, ки то 32 солагии Мустақилии Ўзбекистон зинаи аввали ин сохтмони бузург ва ғойадоовар ба истифода дода мешавад, ки тух-

фаи арзандааст ба чашни истиқлоли кишвар. Дар натиҷа аҳолии зиёда аз 10 маҳаллаи шаҳру ноҳия бо оби тозаи нўшоки таъмин карда мешаванд.

Олим ПАНЧИЗОДА,
хабарнигори «Овози тоҷик»
дар вилояти Сурхондарё.

Ҷамои рӯзномаи «Овози тоҷик» ба муҳбири рӯзнома дар вилояти Қиззах Анорбой Назаров нисбати халокати нобахангоми ҷиянаш

Қурбонҷон ШОДИЕВ

ҳамдардӣ изхор намуда, ба наздикон ва хешовандонаш сабри ҷамил металабад.

Овози тоҷик

МУАССИСЛАР:

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси
Қонунчилик палатаси Кенгаши,
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси
Сенати Кенгаши ва Ўзбекистон
Республикаси Вазирлар Маҳкамаси.
Тоҷик тилида нашр этилади.

Ҷонишини сармуҳаррир Тоҷибой ИКРОМОВ

Рӯзнома ҳафтае ду маротиба: рӯзҳои чоршанбе ва шанбе чоп мешавад.

Рӯзнома дар компютерхонаи идора ҳарфчинӣ ва саҳифабандӣ гардида.

Ҳаҷми насри бадеӣ, очерку мақола аз 5 саҳифаи ҷопи ду интервали ва шеър аз 50 мисраъ зиёд бошад, идора қабул намекунад. Рӯзнома ба мактубҳои интишорнашуда ҷавоб намегардонад.

Рӯзнома 25 июни соли 2008 дар Оҷонсии матбуот ва ахбороти Ўзбекистон тахти рақамии 0003 ба рӯйхат гирифта шудааст.

Индекси нашр—170. Фармоиши 2 Г-825.

Адади нашр 4548 ҳаҷм 2 ҷузъи ҷопӣ. Усули нашр—офсет, андозаи А-2.

ISSN 2010-7757

1 2 3 4 5 6

Муҳаррири навбатдор:
А. Субҳонов.
Саҳифабанд-дизайнер:
Х. Тўхтаева.

Мувофиқи ҷадвал —
21.30
Ба ҷоп супурда шуд —
04.30

Нишонии мо:

100000 ш. Тошканд,
кўчаи Матбуотчилар, 32.